

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂREA nr. 68

din 16 ianuarie 2024

Prin adresa nr. 318506 din 28 august 2023, Ministerul Finanțelor a transmis Consiliului Superior al Magistraturii propunerea „de a dispune efectuarea de verificări, pentru a se stabili forma și modalitatea de vinovăție a magistraților care au cauzat prin fapta lor un prejudiciu patrimonial Statului Român”.

Din cuprinsul sesizării și a hotărârilor judecătorești atașate a rezultat, în esență, faptul că prin sentința civilă nr. _____ astfel cum a fost

modificată și a rămas definitivă prin decizia civilă nr. _____ a

dosarul nr. _____ a fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de

_____ în contradictoriu cu pârâțul Statul Român prin Ministerul
Finanțelor Publice și a fost obligat pârâțul la plata către _____ în
echivalent _____ reprezentând daune morale, hotărârea fiind pusă în executare.

Prin Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. _____

s-a dispus sesizarea Inspecției Judiciare pentru a efectua verificările prevăzute
la art. 269 alin. (4) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

În urma verificărilor prevăzute de lege, Inspekția Judiciară – Direcția de inspecție pentru
procurori a elaborat Raportul nr. 23-2110 din 22 decembrie 2023 prin care a concluzionat că nu
au fost identificate situații privind exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență de
către procurorii care au luat măsura reținerii, respectiv au propus luarea și prelungirea măsurii
arestării preventive.

În aplicarea dispozițiilor art. 269 alin. (9) din Legea nr. 303/2022, prin adresa nr. 23-2110
din 03 ianuarie 2024 Inspekția Judiciară a comunicat acest raport Secției pentru procurori a

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Consiliului Superior al Magistraturii.

Analizând aspectele prezentate în cuprinsul raportului, Secția pentru procurori constată că în mod judicios Inspekția Judiciară a reținut că nu au fost identificate situații privind exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență de către procurorii care au luat măsura reținerii, respectiv au propus luarea și prelungirea măsurii arestării preventive dispusă față de

În acest sens, s-a constatat că _____ a fost cercetat în cadrul dosarului penal nr. _____ al _____

_____ pentru săvârșirea infracțiunilor de inițiere și constituire de grup infracțional organizat, prevăzută de art. 7 alin. (1) din Legea nr. 39/2003 și luare de mită, prevăzută de art. 254 alin. (1) și (2) din Codul penal din 1968 raportat la art. 6 și art. 7 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 41 alin. (2) din Codul penal din 1968.

Prin ordonanța nr. _____ de _____ procuror s-a dispus reținerea _____ pentru o perioadă de 24 ore.

Prin referat s-a propus, inter alia, arestarea preventivă a _____ pentru o perioadă de 30 zile.

Prin încheierea nr. _____ pronunțată de _____ în dosarul nr. _____ s-a dispus măsura arestării preventive a _____ pentru o perioadă de 30 de zile, cu începere din data de _____

Prin referatele întocmite de _____ procurori _____ și _____ la datele de _____ s-a propus prelungirea măsurii arestării preventive cu câte 30 de zile. Această măsură privativă de libertate a fost prelungită în mod succesiv de către _____ până la data _____ când a expirat perioada maximă de 180 de zile a arestării preventive care poate fi dispusă în cursul urmăririi penale.

Prin rechizitoriul întocmit la data de _____ în dosarul nr. _____ al _____

_____ către _____ procurori _____ s-a dispus trimiterea în judecată, inter alia, _____ pentru săvârșirea infracțiunii de aderare și sprijinire a unui grup infracțional organizat, prevăzută de art. 7 alin. (1) din Legea nr. 39/2003, reținându-se, în esență, că în perioada septembrie - noiembrie 2010, în calitate de _____, ar fi aderat și sprijinit grupul infracțional organizat constituit de alți inculpați trimiși în judecată în cauză, sens în care a acordat liberul de vamă în cazul unui număr important de operațiuni de import de mărfuri containerizate, pentru care s-au plătit ori pretins sume de bani cu titlu de mită.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Prin sentința penală nr.

pronunțată în dosarul nr.
a dispus, inter alia, în temeiul art.

396 alin. (5) din Codul de procedură penală raportat la art. 16 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, achitarea pentru infracțiunea de aderare și sprijinire a unui grup infracțional organizat, prevăzută de art. 367 alin. (2) din Codul penal, cu aplicarea art. 5 din Codul penal, întrucât fapta nu există.

În considerentele hotărârii, instanța de fond a reținut, în esență, că acuzațiile formulate de parchet s-au fundamentat, în principal, pe interceptările convorbirilor telefonice purtate între inculpați, coroborate cu părți din declarațiile date de inculpați și martori ori cu declarațiile date de persoane care au avut o atitudine oscilantă pe parcursul procesului penal, aceste mijloace de probă fiind valorificate în mod selectiv de procuror.

În baza principiului liberei aprecieri a probelor, instanța de fond și-a fundamentat soluția de achitare a pe declarațiile inculpaților, pe care le-a coroborat cu înscrisurile noi administrate în cursul cercetării judecătorești la solicitarea

înlăturând din planul probator înregistrările audio și celelalte mijloace de probă pe care parchetul și-a fundamentat acuzațiile.

Prin decizia penală nr.

în dosarul nr.

a dispus respingerea apelului formulat de

În considerentele deciziei penale, în esență, din analiza probatoriului administrat cu privire la infracțiunea de constituire, aderare și/sau sprijinire a unui grup infracțional organizat, prevăzută de art. 7 alin. (1) din Legea nr. 39/2003, instanța de apel a apreciat ca fiind relevante declarațiile date în cauză de inculpați, care se coroborează cu depozițiile martorilor audiați în cursul procesului penal și care au condus la reținerea unor împrejurări de fapt din care rezultă limitele desfășurării activității și interacțiunii în desfășurarea sarcinilor individuale, fără a fi dovedită conduita ilicit penală.

a mai reținut că probele administrate în fața instanței de apel (proba cu martori și înscrisuri) sunt insuficiente calitativ (din perspectiva informațiilor furnizate) pentru a conduce la răsturnarea concluziei primei instanțe. Instanța de apel a făcut aplicarea Deciziei nr. a

și a înlăturat interceptările convorbirilor telefonice și din mediul ambiental, efectuate în cauză de

Cu ocazia dezbaterilor, prin apărătorul ales, a solicitat să se constate că măsura preventivă privativă de libertate sub puterea căreia s-a aflat în faza inițială a urmăririi penale a fost dispusă în mod nelegal, dată fiind soluția ce s-a dispus în ceea ce-l privește.

Cu privire la această solicitare,

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

a reținut următoarele:

«Măsurile preventive luate și menținute pe durata urmăririi penale față de inculpații menționați s-au fundamentat pe probe administrate în cauză până la momentul dispunerii acestor măsuri, mijloace de probe din care a rezultat existența unor indicii temeinice care au conturat presupunerea rezonabilă că inculpații erau implicați în activitățile infracționale pentru care erau cercetați, fiind, totodată, necesare respectivele măsuri în vederea asigurării bunei desfășurări a procesului penal.

Este de menționat că procesul penal presupune o evoluție a probatoriului cu fiecare fază procesuală parcursă și finalizată, astfel că ceea ce este atestat probator la un anumit moment procesual poate a fi contestat eficient sau probat suplimentar la un moment sau o etapă procesuală următoare. Consecința modificării cantitative ori calitative a probatoriului, ca urmare a evoluției procesual penale, se va observa sau va radia și asupra necesității ori proporționalității măsurii preventive, fără ca temeiul de fapt ori de drept anterior, inițial, să devină nejustificat, lipsit de consistență ori nelegal.

În acest context, , reține că la momentul dispunerii, respectiv prelungirii măsurilor preventive, instanțele investite cu asemenea cereri au avut în vedere, în primul rând, procesele-verbale de redare a convorbirilor telefonice și a discuțiilor din mediu ambiantal, interceptări efectuate în cauză în baza mandatelor emise de judecător, precum și declarațiile date, în calitate de

care a oferit informații cu privire la limbajul codificat rezultat din înregistrări.

Însă, ulterior, ca urmare a dobândirii calității de de către

instanțele chemate să dezlege fondul cauzei au fost în imposibilitate obiectivă să mai valorifice declarațiile sale testimoniale, la momentul când au făcut aprecieri asupra vinovăției inculpaților din perspectiva acuzațiilor aduse prin rechizitoriu.

Astfel, potrivit art. 118 din Codul de procedură penală, declarația de martor dată de o persoană care, în aceeași cauză, anterior declarației a avut sau, ulterior, a dobândit calitatea de suspect ori inculpat nu poate fi folosită împotriva sa sau a celorlalți inculpați din cauză.

În același sens s-a pronunțat în mod constant Curtea Europeană a Drepturilor Omului, relevante fiind hotărârile pronunțate în cauzele Saunders împotriva Regatului Unit, Ibrahim și alții împotriva Regatului Unit, Brusco și Serves, ambele împotriva Franței.

Totodată, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. a constatat în legătură cu punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică că sintagma „ori de alte organe specializate ale statului” din cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală este neconstituțională, motiv pentru care interceptările convorbirilor telefonice și din mediul ambiantal, efectuate în cauză de și care au fost avute în vedere la

luarea și prelungirea măsurilor preventive față de inculpații anterior menționați, nu au mai putut fi analizate la momentul deliberării, în apel, pe fondul cauzei și, astfel, să servească la susținerea acuzațiilor formulate împotriva acestora prin rechizitoriu.

Astfel, din perspectivă cantitativă, probele au suferit modificări, atât ca urmare a punerii sub învinuire a și a efectuării cercetării judecătorești, dar și ca o consecință a Deciziei nr. pronunțată de instanța de control constituțional (hotărâre ce a impus excluderea interceptărilor convorbirilor telefonice și ambientale), motiv pentru care, în final, așa cum rezultă din dezvoltările anterioare, s-a apreciat că probele legal și loial administrate, rămase în cauză, nu sunt de natură să răstoarne prezumția de nevinovăție, constatarea finală asupra temeiniciei fondului acuzațiilor aduse inculpaților fiind distinctă și fără legătură cu necesitatea luării/menținerii/înlocuirii/revocării măsurilor preventive din cursul procesului penal.

Deci, simpla împrejurare că, în cauză, sunt pronunțate soluții de achitare, indiferent de temeiul de drept pe care se fundamentează, nu conduce automat la concluzia că măsurile preventive luate și menținute pe parcursul procedurii judiciare sunt nelegale.

Sub acest aspect, subliniază că, în privința măsurilor preventive dispuse pe parcursul instrumentării unei cauze penale, judecătorul nu este chemat să răspundă asupra unor chestiuni cu caracter decisiv pentru hotărârea finală.

În luarea unei decizii referitoare la arestarea preventivă sau a altor decizii de acest fel, premergătoare judecății în fond, judecătorul evaluează sumar datele disponibile pentru a aprecia dacă se impune privarea de libertate a acuzatului pe toată durata procesului sau numai pentru o perioadă limitată în timp.

Caracterul provizoriu al măsurilor dispuse poate justifica chiar o reapreciere a probelor administrate și dezbătute la termenele anterioare, soluțiile pronunțate în această materie neavând legătură directă cu decizia finală a procesului.

Prin urmare, pronunțarea unei soluții de achitare nu atrage nelegalitatea măsurilor preventive a căror justificare este aceea de a asigura buna desfășurare a procesului, în condițiile în care judecătorul, la momentul dispunerii acestora, are în vedere mijloacele de probă existente la dosar, fără să-i fie imputabilă modificarea lor cantitativă generată atât de dinamica procesului penal cât și de deciziile altor autorități, care însă au efecte directe și obligatorii asupra prevederilor care reglementează diferite instituții procesual penale.»

Prin cererea înregistrată pe rolul

a chemat în judecată pe pârâțul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, solicitând instanței ca prin hotărârea ce se va pronunța să dispună obligarea pârâțului la reprezentând echivalentul pentru

repararea pagubei cauzate prin arestarea sa preventivă în mod nelegal în cadrul dosarului penal nr. _____ | mențiunea că suma de bani indicată reprezintă contravaloarea daunelor morale cuvenite ca efect al privării în mod nelegal de libertate.

Prin sentința civilă nr. _____

în dosarul nr. _____

a admis în parte cererea formulată de

și a obligat Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice la plata către _____
cu titlu de daune morale pentru privarea de libertate în

Prin decizia nr. _____

în dosarul nr. _____

a respins ca nefondate apelurile declarate de pârâțul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice și

și a admis apelul declarat de

împotriva sentinței civile anterior menționate, a schimbat în parte sentința apelată în sensul că a obligat pârâțul să plătească reclamantului daune morale la data plății pentru perioada privării de libertate a reclamantului.

În raport de dispozițiile art. 539 alin. (2) din Codul de procedură penală, în limitele conșințite de Curtea Constituțională prin Decizia nr. _____ instanțele civile au stabilit că _____ este îndrituit să primească despăgubiri pentru daunele morale care i-au fost provocate prin privarea de libertate care a avut un caracter nedrept, ca urmare a pronunțării ulterioare a unei hotărâri definitive de achitare, iar nu un caracter nelegal.

Instanțele civile au reținut, printre altele, următoarele aspecte: „Faptul că parchetul a acționat legal, în limitele competențelor și mijloacelor legale, trimițând în judecată o persoană fără ca procurorii care au întocmit actele de procedura să aibă vreo culpă, nu înseamnă că Statul Român nu trebuie să răspundă pentru prejudicial creat. (...) În astfel de cazuri, în care nu există nicio culpă a parchetului, Statul Român rămâne totuși răspunzător, având o răspundere obiectivă în temeiul obligației acestuia de a garanta buna funcționare a serviciului public al justiției”.

Ministerul Finanțelor a pus în executare sentința civilă nr. _____

pronunțată de _____ în dosarul nr. _____

astfel cum a fost schimbată în

parte și a rămas definitivă prin decizia civilă nr. _____

pronunțată de _____

Referitor la măsurile dispuse de procurori, constând în luarea reținerii, la data de _____ formularea propunerilor de luare și de prelungire a măsurii arestării preventive, la datele de _____ se constată că, spre deosebire de condamnare, indiciile temeinice în baza cărora se dispune asupra măsurilor

reținerii și arestării preventive nu trebuie să aibă aceeași forță cu cele care determină condamnarea.

Spre deosebire de probele care stau la baza unei condamnări, care trebuie să fie de necombătut și din care trebuie să rezulte, dincolo de orice îndoială rezonabilă, concluzia săvârșirii de către inculpat a infracțiunii pentru care este trimis în judecată, standardul de probațiune necesar dispunerii măsurii reținerii/formulării unei propuneri de luare și de prelungire a măsurii arestării preventive este cel al capacității de a determina presupunerea că persoana față de care se efectuează urmărirea penală a săvârșit fapta.

Or, în cauza de față, la data luării măsurii reținerii și formulării propunerilor de luare/prelungire a măsurii arestării preventive, procurorii s-au fundamentat pe mijloacele de probă administrate în cauză, din care a rezultat existența unor indicii temeinice care au conturat presupunerea rezonabilă că, printre alții, era implicat în activitățile infracționale pentru care era cercetat, măsura arestării preventive fiind totodată necesară în vederea asigurării bunei desfășurări a procesului penal.

De altfel, sub acest aspect, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa că termenul „indicii temeinice” are semnificația de simple presupuneri, determinate de aparențe mai mult sau mai puțin grăitoare, că indicii temeinice există atunci când din examinarea unor date existente în cauză se desprinde presupunerea că persoana față de care se efectuează urmărirea penală a săvârșit fapta pentru care este urmărită și că măsura reținerii se ia în condițiile prevăzute în art. 143 din Codul de procedură penală din 1968. Curtea a constatat că termenul de „indicii temeinice” semnifică faptul că din datele existente s-ar putea presupune că persoana în cauză a săvârșit cu adevărat fapta. (Decizia Curții Constituționale nr. 10 din 18 ianuarie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 202 alin. (1) din Codul de procedură penală).

Concluzionând, modul de apreciere asupra probelor și indiciilor care conturau caracterul rezonabil al suspiciunii nu poate constitui un element care să releve exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență de către procurorii vizați, atâta vreme cât interpretările au fost argumentate, rezonabile și raționale, în raport de momentul procesual când au fost luate, cum este și situația speței analizate, aspect reținut, în mod definitiv, și de instanța care a dispus ulterior achitarea

Pe aceste premise, Secția pentru procurori constată că în cauza vizată de sesizarea formulată de Ministerul Finanțelor nu poate fi reținută exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență de către procurori, motiv pentru care va aproba raportul Inspecției Judiciare, în sensul că eroarea judiciară nu a fost comisă ca urmare a exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței Justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Pentru motivele prezentate, în temeiul prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii și ale art. 269 alin. (10) din Legea nr. 303/2022, cu unanimitatea voturilor valabil exprimate,

SECȚIA PENTRU PROCURORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 - Aprobă Raportul Inspecției Judiciare nr. 23-2110/2023, în sensul că eroarea judiciară nu a fost comisă ca urmare a exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență.

Art. 2 – Prezenta hotărâre se comunică Ministerului Finanțelor și se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Data în București, la data de 16 ianuarie 2024

Procuror Emilia ION
Vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011